מאיר לישרים - ירושלים - עיר הקודש
עיר והדר
ישיבת אביר יעקב
אור מאיר שמחה
נהריה

אח"ק השיחים

ממשנתו של כ"ק מרן אדמו"ר רבי דוד חי אביחצירא שליט"א

פרשת וירא תשפ"ז | גיליון ד'

הכתב והמכתב

דברי מוסר ויראה מכתי"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי

(ישעיהו מא, ח)

המלאכים שאלו את אברהם אבינו ע"ה "איה שרה אשתך" וענה להם אברהם אבינו ע"ה "ויאמר הנה באוהל". מפרש רש"י, אשה צנועה היא.

צריך להבין, מה כוונת בשאלת המלאכים, ומה התשובה שהשיב להם אברהם אבינו.

אומר הרב מטשעבין בעל דובב מישרים ע"ה, המלאכים שמעו את גדולתו של אברהם אבינו ע"ה, וערכו וחשיבותו בעולמות העליונים, כמו שכתוב "בהבראם" באברהם, בזכות אברהם נברא העולם, "זרע אברהם אוהבי".

חשבו המלאכים שבבואם אל ביתו יגלו מעשים גדולים ונוראים שבעבורם זכה, והופתעו בראותם מעשים רגילים של הכנסת אורחים במסירות נפש, כמו שמספרת התורה "ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב ויתן לפניהם", "מהרי שלש סאים קמח סולת לושי קמח סולת", "ואקחה פת לחם", "יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ", ראו אותו מתעסק בעניינים גשמיים, וכל זה לא מצדיק את מעמדו בשמים.

אמרו המלאכים בוודאי הוא מסתיר את מעשיו מאתנו, על כן נלך לאשתו שיודעת את גדולתו והיא תספר לנו. והשיב להם אברהם אבינו ע"ה, הנה היא באוהל, צנועה היא, וגם ממנה לא תדעו כלום, הואיל והוא צנוע, הוא מדריך גם את בני ביתו להיות כמוהו שלא יפרסמו מעשיו.

וגם אמרו לכל הפחות ראינו משהו אצל אברהם אבינו ע"ה, אף על פי שהיה יום שלישי למילתו, והיה חלש, הוא התאמץ מאוד, והניח את הקב"ה שבא לבקר אותו ורץ לקראת האורחים, וממנו למדנו גדולה הכנסת אורחים מקבלת פני שכינה.

ע"ז אמרו חז"ל אמנם תמיד אברהם אבינו ע"ה הידר בהכנסת אורחים והכניסם תחת כנפי השכינה, ועם כל זה לא זכו בניו לשכר, אבל כל מה שעשה למלאכים, שילם הקב"ה לבניו במדבר, המן, השלו, הענן, וכוי. הכל בזכות מה שעשה למלאכים, ולמה דוקא על זה קיבל שכר, כי כאן הכל היה במאמץ, וטובה אחת בצער ממאה שלא בצער. וע"ז אמרו המלאכים אבל שרה אמנו ע"ה גדלותה הרבה יותר ממנו, בוא ונראה מה מעשיה, על מה זכתה לזה. אמר להם "הנה באוהל", כלומר כל גדלותה ומעמדה והנבואה שלה, מכח הצניעות שהיתה בה.

ומה הם ראו באוהל, שלושה דברים, ענן קשור על האוהל, ברכה בעיסה, ונר דלוק. ולכן אלו כנגד מה שהיה במשכן, בזכות ענן היתה השראת השכינה "לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה". נר דלוק כנגד המנורה, שנר המנורה דלוק יומם ולילה. ברכה בעיסה כנגד לחם הפנים. את זה הראה להם אברהם אבינו ע"ה באוהל. וכשמתה שרה אמנו ע"ה פסקו שלושת הדברים האלו וחזרו שוב כשרבקה באה לאוהל שנאמר "וינחם יצחק אחרי אמו".

מזהב ומפז

פנינים מלוקטים מספרי אדמו"רי שושילתא קדישא

וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה (יח, ב)

יש לרמוז שאף על פי שאברהם אבינו התבשר במעמד זה בבשורות גדולות וזכה להשגות נשגבות, וגם ריפאו אותו מחוליו כנודע, מכל מקום לא הייתה כוונת אברהם אבינו בהכנסתם על מנת לקבל פרס, אלא לקיים מצוות הכנסת אורחים בלבד, ועל כן נכתב "וירץ לקראתם" - דייקא, ולא לשום מטרה אחרת.

(פתח האוהל)

מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֻגוֹת (יח, ו)

יש לרמוז על לימוד התורה, שצריך לשלש את לימודו שליש במקרא שליש במשנה ושליש בגמרא, וזהו "מהרי שלוש סאים קמח סולת". גם עליו להעמיק בלימודו עד שיגיע למסקנת אמת שהיא סולת נקייה, ועל כן אמר "קמח סולת", שתנפה את הקמה בנפה אחר נפה מכל הקושיות והסיגים עד שייעשה סולת נקייה, ולאחר מכן "לושי ועשי עוגות", שעל ידי מסקנות האמת המקרא והמשנה והגמרא עולים בקנה אחד, ולא כפי שנראים בתחילת העיון כסותרים זה לזה.

(פיתוחי חותם)

וְאֶל הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן בָּקָר רַךְ וָטוֹב (יח, ז)

הנה חז"ל (שבת דף קכז.) למדו מהנהגת אברהם אבינו שגדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה, שהרי אברהם אבינו הפסיק באמצע נבואתו ורץ לקבל את האורחים. ויש לומר שעיקר לימודם הוא מכך שאברהם אבינו טרח בהכנת הסעודה בעצמו, ולא ציווה את בני ביתו להתעסק בה.

שכן לכאורה יש לתמוה מנין למדו כן חז"ל, שהרי יתכן שבעצם

המשך בעמ' ג'

"שֻׁלְחָן פָּתוּחַ הוּא לֵב יְהוּדִי שֶׁאֵינוֹ נִסְגָּר"

הגילוי הגדול

על ידי אובדן דביקות נשמת האדם בקדוש ברוך הוא מאבד ממילא גם את השגחתו הפרטית יתברך שמו, שכן עיקר ההשגחה היא על ידי נשמתו של האדם, שהיא חלק אלוק ממעל

רבינו הקדוש בעל אביר יעקב, מלמדנו בספרו 'פיתוחי חותם', שהתגלות הקב"ה ומלאכיו המתוארת בתחילת פרשתנו, פרשת וירא, רומזת לגילויים אליהם זוכה כל בעל תשובה. כדרכו, מבאר רבינו את מהלכו בשפה ברורה ונעימה השווה לכל נפש. נקרא אם כן את עיקרי הדברים, ונתעכב בביאור יסודות המוזכרים בדבריו בראשי פרקים, כשלמעשה מדובר ביסודות עמוקים, הדורשים ביאור על פי ספרים וסופרים נוחם עדן, וזה החילנו:

"**וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל וגו', אפשר לרמוז הפסוקים האלו בדרך רמז, בהקדים מה שאמרו רז"ל דכשאדם חוטא כל המצוות והתורה שעשה הסטרא אחרא לוקחת אותם, וגם הנשמה והרוח והנפש שיש בו מסתלקים ממנו, וכשחוזר בתשובה חוזרים לו. וגם השכינה אינה משגחת בו כשחוטא, וכשחוזר בתשובה השכינה משגחת בו להיטיב אליו, וכל המצוות והתורה שלקחה הסיטרא אחרא חוזרים אליו**".

לכאורה, רבינו מתאר כאן שלשה עונשים נפרדים עבור החוטא. אולם לאמיתו של דבר, שלושת העונשים עולים בקנה אחד, וכולן תולדות זו מזו. שכן הנפש רוח ונשמה שבאדם (הקרויים בלשון המקובלים בקיצור: נר"ן) הן עצמן רגשי הקודש אותם חש עובד ה' ביחס לקב"ה ולתורתו ומצוותיו. וכיוון שחטא האדם ואיבד את רגשות היראה והאהבה לבורא יתברך, והמיר אותם בחמדות העולם הזה, שוב אין אור קדושת הנשמה מאירה באדם, ותורתו ותפילותיו נעשים כשליבו בל עמו, ואורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחת לעילא.

וכפי שכתב גם האדמו"ר רבי וולף מז'יטומיר, תלמידו של המגיד הקדוש ממעזריטש, בספרו אור המאיר (פרשת קדושים): "והכל תולה אם כחו יפה בפיו, לנענע באמצעות אותיות תורה ותפלה אותן האותיות, לאפוקי אם הכרתו חלשה ומוציא דבור בלא דחילו ורחימו, תועלתו מעט ואינו פועל... ואפילו אותיות של תורתו ותפלתו תועבה - ריקנים מלחלוחית טוב, ואדרבא הכסיל הזה שלא ידע לשמור פיו ולשונו, ומוציא אותיות בלתי מחשבה טהורה, כי אם בתערובות מחשבת חוץ כל דיבור היוצא מפיו נברא משחית, וכאשר הקדמנו בפרשת אחרי שהדבורים שלו בעצמו מתלבשים באחרים וידברו בו לרע לו, והנה הכל תולה לאיכות המחשבה החזק או רפה".

חלק אלוק

ועל ידי אובדן דביקות נשמתו בקב"ה מאבד ממילא גם את השגחתו הפרטית יתברך שמו, שכן עיקר ההשגחה היא על ידי נשמתו של האדם, שהיא חלק אלוק ממעל. וכפי שמבואר גם בספר 'יושר דברי אמת', להאדמו"ר רבי משולם מזאבריז' (הקונטרס השני):

"זהו ענין זכרנו לחיים... ועל ידי דביקות הזה שהוא בראש השנה, נזכה לכל השנה בכל עניני הנהגתינו בדרך השם, וזהו ענין הכתיבה שרצונו לומר הרושם שנרשם בנפש, הדביקות האלקית והתקרבות הנפש בו, שבדביקות הזה בסקירה אחת כולם נסקרים, עניני נפשו וגופו ואשתו ובניו ובגדיו ומזונו ופרנסתו וכל ענינו, כי הכל נכלל ברצון התקרבות הענף לשרשו, ושם נגזר, ובו יֵאמר הכל בעת ההיא וברגע ההיא, וכאורח איש ימצאנו, כי עניני הנהגת הגוף של האדם ואשתו ובניו ומזונו וכל מאורעיו הכל טפלים לעניני דביקות הנפש בהשי"ת, כפי מעשיו יקרבוהו וירחקוהו, והכל במשפט אמת והשגחה פרטיות".

ואמנם יש להעיר ולהדגיש, שאין הכוונה חלילה שמאורעותיו של החוטא אינם בהשגחה פרטית והוא מופקר למקרים כפשוטו. חלילה מלומר כן, שהרי כל קורותיו של אדם הם בגזירת עליון, והכל מצדיקים עליהם את דינו של הקב"ה שצדיק וישר הוא, הצדיק והרשע, כטוב כחוטא, הנשבע כאשר שבועה ירא.

ואין הכוונה אלא שהעונשים והייסורים הבאים אל האדם הם כתוצאה מהסתר פנים, כי בעת גילוי שכינתו יתברך אין שטן ואין פגע רע, אלא עוז וחדוה במקומו, אבל גם המקרים הרעים הבאים אל האדם כתוצאה מהסתר פניו יתברך הם במידה ומשפט.

וכמו כן יש להדגיש ולהוציא מהטועים וחושבים שמצוותיו של הרשע נחשבות כעברות ממש, עד שאין חפץ ואין טעם בקיומן חלילה וחס. וודאי שאינו כן, ונביא דברים נחרצים שכתב בעניין הגאון רבי יעקב ישראל קנייבסקי, המכונה 'הסטייפלר', בספר אגרותיו:

"חס ושלום לומר שהמצוות שרשע עושה אינם מצוות! האמת הוא דאפילו מי ששקוע רחמנא ליצלן בחטא... ועדיין לא עשה תשובה, מכל מקום חייב בכל התורה כולה, ובעבור כל מה שלומד ומקיים יקבל שכר בעולם הבא כשאר אנשים צדיקים (רק שהשכר יבוא אחרי שיהיה נגמר תיקונו על ידי גיהנום וכיוצא בו)".

"ומה שכתבו ספרי יראים שהתורה ומצוות שלו הולכים ח"ו להסטרא אחרא רחמנא ליצלן הוא ענין אחר, אשר מי שאין לו מושג בקבלה לא יתפוס ענין זה. והוא כי כל מצוה ומעשה טוב גורם השפעה מן השמים, ואותה השפעה טובה מסייעתו להצלחה הן ברוחניות והן בגשמיות. וכשהאדם שקוע רחמנא ליצלן בחטא... אזי אותה השפעה הבאה על ידי תורה ומצוות שלו נחטפת על ידי הסטרא אחרא, וזהו באמת גלות השכינה, שכביכול הקב"ה ישפיע הטובה לשונאיו, הם כוחות הטומאה רחמנא ליצלן, אבל עצם המצוות והמעשים טובים אינם נגרעים מהאדם הזה כלל וכלל, רק ההשפעה המגיע לו מחמת התורה והמצוות היא נחטפת וכנ"ל".

ומסיים הגאון באגרתו: "וגם זה אינו אלא לפי שעה, כי אחר כך כשהאדם מתקן את החטא הזה, אזי מוציא הוא מהסטרא אחרא כל מה שגזלו מחלק הקדושה שהיא שייכת לו, וכמו שנאמר 'חיל בלע ויקיאנו' (איוב כ, טו)".

ילידי ביתו

וכך הוא גם המשך דברי מרן אביר יעקב זי"ע: **"והנה סמוך לזה בסוף הפרשה אמר: וכל אנשי ביתו יליד בית ומקנת כסף מאת בן נכר נימולו איתו** (בראשית יז, כז). **בא לרמוז על מי שחזר בתשובה, שמה שלקחה הסטרא אחרא חוזר אליו. והנה מצינו שהעושה מצוה נברא ממנה מלאך אחד. והנה גם כן יש מצוות שעושה אדם בגופו, כגון תורה ותפילה, ויש שעושה אותם על ידי מעשה, כגון מצוות הצדקה וכיוצא, ומכולם נבראים מלאכים, וכשחוטא לוקחת הכל הסיטרא אחרא, וכשחוזר בתשובה כראוי הכל חוזר לו כבתחילה".**

"וזהו שאמר: 'וכל אנשי ביתו', הם המלאכים שנבראו על ידי מעשיו הטובים, 'יליד בית', שנעשו על ידי גופו, כגון תורה ותפילה, 'ומקנת כסף', שנעשו על ידי צדקה וגמילות חסדים, וכיון שחטא נטמעו בסטרא אחרא. השתא שחזר בתשובה, כיון שהוא מל ונטהר, כך המלאכים שנעשו על ידי מצוותיו ולקחה הסיטרא אחרא, עכשיו ניטלו מסטרא אחרא ונימולו ונטהרו עמו וחזרו אליו. וזהו 'מאת בן נכר נימולו איתו', כלומר, מאת בן נכר שהוא הסיטרא אחרא שנטמעו בה, השתא נימולו איתו ונטהרו וחזרו אליו".

העונשים והייסורים הבאים אל האדם הם כתוצאה מהסתר פנים, כי בעת גילוי שכינתו יתברך אין שטן ואין פגע רע, אלא עוז וחדוה במקומו. אבל גם המקרים הרעים הבאים אל האדם כתוצאה מהסתר פניו יתברך הם במידה ומשפט

וגם כאן יש להדגיש, שחזרתה של הגזלה לבעליה איננה מסופקת אלא וודאית, אם יתמהמה חכה לו, כי בוא יבוא לא יאחר, וכלשון האדמו"ר הזקן מחב"ד בתניא (פרק ט"ל): "וכשעוסק שלא לשמה ממש, לשום איזו פניה לכבוד עצמו, כגון להיות תלמיד חכם וכהאי גוונא, אזי אותה פניה שמצד הקליפה דנוגה מתלבשת בתורתו, והתורה היא בבחינת גלות בתוך הקליפה לפי שעה, עד אשר יעשה תשובה שמביאה רפואה לעולם, שבשובו אל ה' גם תורתו שבה עמו. ולכן אמרו רז"ל (פסחים דף נ:) **לעולם** יעסוק אדם בתורה ובמצות ואפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה – **בוודאי, שבודאי סופו לעשות תשובה בגלגול זה או בגלגול אחר כי לא ידח ממנו נדח".**

ולא נותר לנו אלא להביא את סיום דברי מרן אביר יעקב, המתאר כיצד התשובה מתקנת את האדם בשלימות בבחינת 'כפליים לתושייה': **"וכשחזר בתשובה וחזרו אליו המלאכים, אז 'וירא אליו ה'', השכינה משגחת בו ומטיבה אליו, 'באלוני' דהיינו שנתגבר על יצרו וחזר בתשובה, מלשון 'וחסון הוא כאלונים'** (עמוס ב, ט), **'ממרא' היא משמעה 'מום ראה' וגימטריא רפ"א, לומר שכיון שהיה חוטא היה מום בו, עכשיו נתרפא המום".**

ולא זו בלבד, אלא שכל רגשות הקודש שחש בעבר, בהיותו צדיק גמור, ישובו אליו בשלימות כירחי קדם, והמשך לשון מרן: **"וישא עיניו וירא והנה שלושה אנשים נצבים עליו. הכוונה כמו שנתבאר, שכיון שחוטא האדם מסתלקים ממנו הנשמה והרוח והנפש, וכחוזר בתשובה חוזרים אליו, וזהו 'וישא עיניו וירא', הם עיני השכל, לפי שהאדם יודע בעצמו אם יש בו נר"ן או לאו, לפי התעוררותו וחשקו והתדבקותו בתורה ובמעשים טובים. וזהו 'וישא עיניו וירא' הם עיני השכל, 'והנה שלשה אנשים נצבים עליו', דהיינו שחזרו אליו, 'וירא וירץ לקראתם מפתח האוהל וישתחו ארצה', דהיינו אף כשהוא יוצא מפתחה של תורה, אינו מתעסק בדברים בטלים רק כוונתו לתקנם כראוי ולשומרם שלא יחזרו לברוח מעליו. וזהו 'מפתח האוהל', אף כשיצא מפתחה של תורה אינו יוצא כי אם לקראתם, ומשתחוה ומשפיל עצמו לעשות רצונם".**

המשך מעמ' א'

הכנסת אורחים אינה גדולה יותר מקבלת פני השכינה, אלא שהייתה מצוה עוברת, שכן אם לא ירוץ לקראתם יילכו לדרכם וייעלמו מבלי שוב, מה שאין כן לעניין קבלת פני השכינה שהקב"ה הואיל להמתין לו עד לאחר שיגמור לקבל את האורחים, וממילא היו שניהם בידו.

אך אי משום הא, לא היה לו אלא לצוות על בני ביתו להכין את צרכי הסעודה, וימשיך בקבלת פני השכינה, ורק לאחר שהסעודה תהיה מוכנה יגיש לאורחים את סעודתם ויקיים את המצווה, וממה שהפסיק בנבואתו גם בשביל לטרוח במצווה בגופו מוכח שגדולה היא מקבלת פני השכינה.

(לבונה זכה)

לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן

(יח, יד)

יש לפרש שצחוקה של שרה לא היה רק מפני זקנותה, אלא שידעה נכוחה שעל פי סדר המערכת והמזלות לא יתכן שיהיה לה ולאברהם אבינו בן, וכפי שאמרו חז"ל (שבת דף קנו.) שאברהם הסתכל באיצטגנינות שלו וראה שלא עתיד להיות לו בן.

אמנם הקב"ה דחה את סברת ליבה באומרו "ולשרה בן", שרה דווקא ולא שרי, וכלשונו של רש"י בפרשת לך (טז, ה): "אברם אין לו בן, אבל אברהם יש לו בן. וכן שרי לא תלד, אבל שרה תלד, אני קורא לכם שם אחר וישתנה המזל".

(פתח האוהל)

וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ (כב, ב)

לכאורה יש לתמוה, כיצד סלקא אדעתיה דאברהם אבינו שהקב"ה אכן מצווה לו לשחוט את בנו לפניו, שהרי אין חפץ לה' בקרבנות אדם. ויש לתרץ שידוע שאברהם אבינו עבד את הקב"ה במידת החסד, ואילו בנו יצחק אבינו עבד כל ימיו במידת הגבורה והפחד. והנה כל מגמתו של אברהם אבינו היה למתק את הגבורות ולהשליט בהן את מידת החסד, ועל כן חשב שהקב"ה מצווה אותו לבטלם לגמרי על ידי שחיטת בנו יחידו שהיה כולו במידת הגבורה. ואכן גם אליבא דאמת הייתה תכלית העקידה למתק את גבורות יצחק על ידי מידת החסד של אברהם אבינו, אלא שלא היה צורך לשוחטו בשביל כך.

(מחשוף הלבן)

פרק ד'

במעוז ברבריה

כפי שכבר הובהר במאמרינו הקודמים, ארץ מרוקו שוכנת בסוף מערב העולם הישן שלפני גילוי יבשת אמריקה, ומשכך היא עשויה להיחשב כדוגמא לארץ נידחת במיוחד. תעיד על כך גם ספרד, אחותה האירופית של מרוקו, הצמודה אליה מצפון כשרק מיצרי גיברלטר מפרידים בין שתי הארצות (ועוד נאריך בע"ה אודות הקשר הפיזי והתרבותי שביניהן), ומוזכרת במשנה במסכת בבא בתרא (דף לח.) כדוגמא למקום הרחוק ביותר אליו ניתן להגיע:

"אמר רבי יהודה: לא אמרו שלש שנים, אלא כדי שיהא באספמיא (ספרד, בדומה לשמה בלטינית - אספאניא) ויחזיק שנה, ילכו ויודיעוהו שנה, ויבא לשנה אחרת", או דברי חז"ל על העובר במעי אמו "ונר דלוק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו... ואל תתמה, שהרי אדם ישן כאן ורואה חלום באספמיא".

ובכן, מרוקו בזמן חז"ל הייתה כנראה מקום נידח עוד יותר, ויתכן בעטיו של אופיים הלא סימפטי של הגויים ששכנו באותו חבל ארץ. גוי ששמו הפך לשם גנאי כוללני - הברברים. למען האמת יש לציין, שהכינוי 'ברברים' ניתן על ידי ממלכת רומא העתיקה כמעט לכל אויב זר שאיים על שלטונם, אך השם התקבע והתייחד עבור עמי צפון מערב אפריקה, שקרויים כך עד היום (אם כי חלקם רואים בכך שם פוגעני ומבזה).

בטרם נמשיך ונסקור את איזכוריה של ברבריה בימי חז"ל נצטט את דבריו הרי"מ טולידנו (בספרו 'נר המערב') שעומד על החילוק התהומי שבין יהודי מרוקו לגויי אותה ארץ: "דבר נפלא הוא באמת כי אין בכל העולם ארץ אחרת שיהיו היהודים שונים בה שינוי גמור מהעם שבתוכו הם יושבים כמרוקו, בתואר פניהם, באופיים, בתכונת נפשם בשפתם ובתלבושתם, אין להם יחס ודמיון אל המרוקונים. רוב יהודי מרוקו תואר פניהם בהיר, בעוד שרוב המרוקנים עור בשרם שזוף ושחרחר. כן בתכונת נפשם שונים הם, ובעוד שאלה האחרונים ידועים הם בעריצותם ובאכזריותם וקשי ערפם, מצטיינים הם יהודי מרוקו בעדינות נפשם ברכות ליבם ונדיבותם".

יסוד האמונה

יש כיום קהילות שמתנזרות מלימוד חומש בראשית, האם ניתן להצדיק מעשה זה?

חלילה! ידוע מה שאמרו כל הצדיקים, הן ההולכים בדרך הבעל שם טוב זיע"א והן בעלי המוסר וכך שמענו וקיבלנו מאבותינו, **שחומש בראשית הוא יסוד האמונה**.

הרב הקדוש רבי בונם מפשיסחא זיע"א היה אומר שאת פרשיות התורה מבראשית ועד משפטים שאין בהן כל כך הרבה מצוות ודינים והן נראות כביכול כעין סיפורי מעשיות, אותן יש ללמוד בעיון כפי שלומדים גמרא עם תוספות! וזאת מאחר שכל יסודות האמונה נמצאים בפרשיות אלו. כאשר רואים איך בדבר השם שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם. איך יש שכר ועונש במידה כנגד מידה וגם את האהבה העצומה מהקב"ה לאבותינו אבות העולם ואת ההתמסרות שלהם אליו והעמידה בכל הניסיונות וכל הטלטולים וכל מה שעברו ותמיד דבקו בו.

את כל היסודות האלו קונים בלימוד של חומש בראשית ולא רק בלימוד שטחי, אלא אדרבה צריך ללמוד ולהעמיק מאוד בדברי הראשונים והאחרונים המלמדים את פשט התורה. דברי רבינו אור החיים הקדוש זיע"א, שרק בפרשת בראשית יש לו עשרות אופנים להסביר את הפסוק הראשון בתורה וכן כל דברי הצדיקים שנאמרו בחומש זה שהוא כפי אמרנו קודם בשם כל הצדיקים "יסוד האמונה"!

חלילה להימנע מלימוד חומש זה ואין לשמוע או לקבל כל מיני תירוצים וטצדקי ודיבורים בעניין הזה כאילו כביכול כוונתם לטובה. לא מחכמה שאלתם זאת ואסור לקחת ולעקור מצעירי הצאן וגם מהמבוגרים את יסודות האמונה בהשגחה פרטית, יסודות האמונה בהנהגת ה' בעולם ויסודות האמונה שנוצקו מדור לדור על ידי האבות הקדושים. כפי שאף אדם בעולם לא יגש לבנות בניין בלי לחפור יסודות ולהעמיד אותו בצורה טובה ובטוחה, כך אי אפשר לבנות את אמונת היהודי בלי יסודות התורה של חומש בראשית.

כמה חיזוק אנו שואבים ולוקחים כל יום מפרשת העקידה! ידוע בשם הרב הקדוש רבי שלמה מזוועהיל זיע"א שאמר שבכל יום צריך לחדש פשט חדש בפרשת העקידה, וזאת כי פרשה קדושה זו שבתורה היא יסוד מוסד לכל המסירות נפש של כל יהודי לאבינו שבשמים, מסירות נפש שנהפכה חלק מחלבנו ודמנו באותם רגעים קדושים שאברהם אבינו הלכו יחד אל הר המוריה - העוקד והנעקד אל המזבח, ושניהם בעצה אחת לעשות רצון קונם. וכי תעלה על דעתנו שנמוש רגע אחד מחומש בראשית? ישתקע הדבר ולא ייאמר!

ספרי 'מילתא חדתא' מתורת כ"ק מרן אדמו"ר רבי דוד חי אביחצירא שליט"א

מילתא חדתא — על התורה
שיחות ודברי חיזוק על סדר פרשיות התורה, המאירים את עבודת ה' ואת ההתמודדות עם אתגרי הדור, ערוכים בלשון בהירה ונגישה.
לשה"ק / אנגלית

מילתא חדתא — על מסכת אבות
מאמרים על סדר מסכת אבות בעניני עבודת ה' והליכות חיים, המשלבים דברי התעוררות לעבודת ה' בדרך המוסר והחסידות.
לשה"ק / אנגלית

אהבת התורה
פרקי חיזוק באהבת התורה, ביגיעתה ובעסק לימודה, המעוררים את הלב להתמסרות לתורה ולהתחזקות בעבודת ה'.
לשה"ק

אמונה ובטחון חלק א
מאמרים להעמקת האמונה והבטחון בהשי"ת, המעניקים חיזוק בהתמודדויות ובנסיונות החיים, ובפרט באתגרי דורנו. חלק א.
לשה"ק / אידיש

אמונה ובטחון חלק ב'
מאמרים להעמקת האמונה והבטחון בהשי"ת, המעניקים חיזוק בהתמודדויות ובנסיונות החיים, ובפרט באתגרי דורנו. חלק א.
לשה"ק

יראת שמים
מאמרי התעוררות לקנין יראת שמים, יראת הרוממות ודבקות בה', המשלבים את דרכי הפשט והדרש עם פנימיות התורה.
לשה"ק

שיערי תפילה
שיחות ודברי התעוררות בעניני תפילה, לחיזוק הלב בעבודת ה' ובהתמודדות עם אתגרי החיים, ערוכים בלשון בהירה הקרובה לכל נפש.
לשה"ק / אידיש

שבת קודש
מאמרים על קדושת השבת ועל סדר יומה, המאירים את עבודת השבת. בצירוף פיוטי קודש מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א.
לשה"ק / אנגלית.

ירח האיתנים
מאמרי התעוררות לעבודת ימי אלול ותשרי: ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יום הכיפורים וחג הסוכות, לאור פנימיות התורה.
לשה"ק

חנוכה וט"ו בשבט
שיחות ומאמרי חיזוק בעניני חנוכה וט"ו בשבט, המאירים את עבודת הימים ומעוררים להתחזקות בתורה ואמונה.
לשה"ק

פורים
מאמרים על עניני הפורים ופנימיות החג, ובהם דברי חיזוק והתעוררות לעבודת ה' ולהליכות החיים.
לשה"ק

הגדה של פסח — מילתא חדתא
ביאורים על סדר ההגדה חג הפסח ושיחה"ש, המעמיקים בעניני יציאת מצרים ובעבודת ליל הסדר לאור פנימיות התורה.
לשה"ק (ספרד / ע"מ) / אנגלית